UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Prima est impietas detestande accusationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

nus tradentis me mecum eſt in menſa.
¶ Tredecimo/omnes recidiuātes in pec
catū poſt cōmunionē: qui etiam dn̄m quē
receperūt q̄ntum in ſeipſis eſt diabolo tra
dunt: q̄m locū in quo dn̄m receperūt dia/
bolo ſubijciūt. Hi oēs ſupradicti fratres ⁊
ſocij iude. ¶ Quartodecimo mūdus ſoci/
us eſt ⁊ frater Iude. Hoc eſt: oēs diuitie:
delitie: ⁊ honores: Mūdus q̄ppe qn̄ diui
tias dat ad libitū: ſalutare dr̄. hoc eſt: ſpē
vanā ſalutē ꝓmittere. qn̄ dat ſolatia ⁊ de/
litias: tunc oſculatᷣ. qn̄ dat honores: tunc
amplexatᷣ. Sed his omnibꝫ modis quaſi
iudas decipit ⁊ morti eterne tradit. Job. xxj
Ducūt em̄ in bonis dies ſuos: in puncto
aūt ad inferna deſcendūt. ¶ Quintodeci/
mo/omnes fures: raptores: ⁊ res alienas
quouis modo iniuſte detinentes. Judas
em̄ fur erat: vt habetᷣ Joā. xij. Jmo multi
tales ſunt iuda peiores. q2 multi tales ſūt
q̄ nō penitēt nec ꝯfitentᷣ: aut ſi q̄nqꜫ confi/
teantᷣ: tn̄ reſtituere nolūt. Judas aūt pe/
nituit ⁊ ſeipm̄ accuſauit ⁊ pecuniā reſtitu/
it. q2 tridecim argenteos retulit ꝑncipibꝫ
ſacerdotum. Principes aūt ſacerdotū acce
ptis argenteis dixerūt. Non licet mittere
in corbanam: vbi ſcȝ reponebantᷣ oblatio/
nes templi: quia p̄ciū ſanguinis eſt. Aug.
Qualis illa innocentie ſimulatio: pecuniā
ſanguis non mittere in arcam: ⁊ ipm̄ ſan/
guinem mittere in ꝯſcientiā. Hiero. Ve/
re culicem excolātes ⁊ camelū glutientes.
Si em̄ ideo non mittūt pecuniā in corba/
nā hoc eſt in gazophilaciū ⁊ domo dei q2
p̄ciū ſanguis eſt: cur ipē ſanguis effunditᷣ:
Hec ille. Cōſilio itaqꜫ inito emerunt ex il
lis agrū cuiuſdā figuli in ſepulturā pere/
grinoꝝ. et dictꝰ eſt ager ille acheldemach.
id eſt ager ſanguinis. Et ibi poſtea edifi/
cata eſt eccleſia oīm ſanctoꝝ. Jn hoc nota
tur ꝙ chriſtus ꝑ ſuum ſanguinē nobis pe/
grinis emit q̄etem ꝑpetuam. Aug2. Nos
peregrini in hoc mūdo ſumus: ⁊ tanqꜫ ho
ſpites in hac luce verſamur. Hec ille. Ex
dictis igitᷣ apparet qꜫ ignominioſe reprobatꝰ
eſt dominꝰ a ꝑncipibus ſacerdotū et ſcri/
bis. Conſidera igitur ⁊ toto corde medi/
tare o chriſtiane: q̄m chriſtus dominꝰ tuꝰ
multas ſuſtinuit ignominias vt tibi glo/
riam adq̄reret ſempiternaȝ. Non ſit ergo
vobis durum illatas ſibi pro vobis iniu/
rias recordari. Hoc igitᷣ ſentite in vobis
quod ⁊ in chr̄o Jeſu.

Quarta eſt ꝯſideratio facinoroſe iu
dicationis. qualiter vicȝ impie pro
nobis iudicatus eſt ad mortē chri
ſtus ieſus dulciſſimus. Ubi ſunt ſeptem
cōſiderāda facinora ſiue ſeptem ipietates.
¶ Prima eſt impietas deteſtande accuſa
tionis.
¶ Secunda eſt impietas improbande re/
miſſionis.
¶ Tertia eſt impietas abominande pre/
electionis.
¶ Quarta eſt impietas execrande flagel/
lationis.
¶ Quinta eſt impietas vituperande illu
(ſionis.
¶ Sexta eſt impietas conde/
mnande negationis.
¶ Septima eſt impietas reprobande ſen
tentiationis.

Prima eſt impietas dete

ſtande accuſatiōis: q̄liter ſcȝ iudei accuſa
uerūt eum coram pilato. Facto em̄ mane:
adduxerūt eum vinctū manibꝫ (vt dicitur)
poſt tergum ligatis cum multis cōuicijs
ad pilatum: vt iudicaret eū autoritate pu
blica. Ductus eſt ergo in pretoriū: quod
eſt locꝰ vbi Pilatus faciebat iudicia. Jpſi
aūt qui adduxerunt non introierunt in p̄/
torium: vt non contaminarentᷣ intrādo do
mū gentilis. ſcȝ pilati. ſed manducarēt pa
ſcha. i. azymos panes: quos nō licebat ede
re niſi mundis. Dies em̄ azymoꝝ incepe/
rant in q̄bus cōtaminatio illis erat intra/
re domū alienigene. Augꝰ. O impia ceci/
tas: alienigene iudicis pretorio cōtamina/
ri timebant: et fratris innocentis ſangui/
nem non timebant. Hec ille. Jſtis ſunt ſi/
miles qui de modicis facientes conſcien/
tiam: maiora non curant. Tunc Pilatus
ſciens modum ipſoꝝ: exiuit ad eos foras
de pretorio. Jpe enim erat medius hinc/
inde diſcurrens. Queſiuit ergo. Quā ac/
cuſationē affertis aduerſus hominē hūc:
Reſponderunt. Si non eſſet hic malefa/
ctor: non tibi tradidiſſemus euȝ. q. d. nos
qui ſumus tante autoritatis. Sic homi/
nes malicioſi corā iudicibꝫ ſe iuſtificant vt

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

innocenti magis poſſint nocere. Et pilat⁹
q̄ſi indignat⁹ ex eoꝝ rñſione dixit. Accipi-
te eū vos: ⁊ ſm legē vr̄am iudicare eū. q.
d. Dicitis ꝙ ſufficit vr̄a examinatio: ſuffi-
ciat ⁊ vr̄a ſnia. Theophilus. q. d. Qm̄ ad
votū iudiciū poſcitis et ſupbitis acſi nihil
ꝓphanum vnꝗ̄ egeritis: accipite vos ⁊ da-
mnate. Ego nequaꝗ̄ talis iudex efficiar.
Hec ille. Et dixerunt. Nobis non licʒ in-
terficere quēꝗ̄. Chryſ. Vel ꝓ ipi nō int-
fecerūt q̄ multū de ptāte eoꝝ abſciſū erat
eis romanis regib⁹ ſubiacentib⁹. Vel alit̄
q̄ dixerat eis ſm legē vr̄am interficite eū
volētes oñdere ꝙ pctm̄ ei⁹ nō eſt iudaicū
dicunt Non licʒ nobis. Non em̄ ſm legem
nr̄am peccauit: ſed crimen ei⁹ eſt publicum
q̄ ſe regem dicit. Vel q̄ eum crucifigi cu-
piebant vt etiā mō mortis eū diffament.
Non aūt licebat eis crucifigere. Sʒ ꝙ alio
mō interficiebant: monſtrat ſtephan⁹ ab
eis lapidat⁹. ⁊ iō ſubdit. Vt impleret ſer-
mo quē dixit: ſignificans q̄ morte eēt mori-
turus. Hec ille. Ceperunt aūt accuſare eū
in multis de quib⁹ Lucas exp̄mit tria. Di-
xerunt ḡ. Hunc inuenim⁹ ſubuertentē gē-
tem nr̄am falſā doctrinā ſeminando ⁊ phi-
bentē tributa dari ceſari: ⁊ dicentē ſe chri-
ſtū regē eē quaſi volēs regnū iudeoꝝ vſur-
pare. De prima accuſatione minime cura-
uit pilatus q̄ gentil' erat nec curabat d̄ le-
ge moſaica. Scd̄am ſciebat eſſe falſaʒ q̄
forte audierat chr̄m aliqn̄ dixiſſe. Reddite
q̄ ſunt ceſaris ceſari. vn̄ ſolū curauit de ter-
tia q̄ magis tangebat eū q̄ videbat̄ eē ꝯ im-
peratoris honorē. Introiuit ḡ in ꝓtorium
pilat⁹ ⁊ interrogauit ieſū dicēs. Tu es rex
iudeoꝝ: q. d. Eſt hoc verū quod tibi impo-
nit̄ vicꝫ q̄ te dicis regē iudeoꝝ: Rn̄dit ie-
ſus. A temetipo hoc dicis an alij tibi di-
xerunt de me: Theophilus Innuit ex hoc
pilatū eſſe vecordē ac indiſcrete iudicantē
acſi diceret. Si ex teipo hoc loq̄ris pande
ſigna mee rebellionis. eſi ab alijs ꝑcepiſti:
fac inq̄ſitionē ordinariā. Hec ille. Chryſ.
Non ignorans interrogat: ſʒ ab ipo accu-
ſari iudeos volens. vn̄ ſequit̄. Rn̄dit pila-
tus. Nunq̄d ego iude⁹ ſum: Hec ille. Di-
xit ḡ pilat⁹. Nunq̄d ego iude⁹ ſum: q. di.
De h̄ a meipo nō loq̄r. Gēs tua ⁊ pontifi-
ces tui tradiderūt te mihi: q̄ te debēt defēde-
re. Quid feciſti: Ieſus aūt pilatū ad altio-
ra inducere volens: rn̄dit. Regnū meū nō
eſt de hoc mūdo. q. d. Rex ſum / nō talis vt
putas: ſed mltō nobilior ⁊ excellētior. Au-
gu. q. d. Audite iudei ⁊ gētes. Non impe-
dio dn̄ationē vr̄am in h̄ mūdo. Quid vul-
tis amplius: Venite credēdo ad regnū qđ
nō eſt de h̄ mundo Quid eſt em̄ ei⁹ regnū
niſi credentes in eū q̄b⁹ dicit De hoc mū-
do non eſtis: q̄uis eos eſſe vellet i mūdo.
Hec Aug⁹. O dulcis ieſu. Non tibi ſūt ſi-
miles multi tui vicarij in pompis ⁊ deli-
cijs / terrenis principib⁹ ſe equiparātes. re-
gnū quippe eoꝝ eſt de hoc mundo. Et ſub-
dit chr̄s. Si de hoc mundo eſſet regnum
meū miniſtri mei vtiꝗ̄ decertarent: vt nō
traderer iudeis. Chryſ. Oñdit hic regni
eius qđ apud nos ē imbecillitatē qm̄ a mi-
niſtris hʒ fortitudinē: ſuperi⁹ ꝓo regnū ſuf-
ficiens eſt ſibypi nullo indigens. Hec ille.
Aug⁹. Cum aūt ꝓbaſſet regnū ſuū nō eſſe
de h̄ mundo: ſubdit. Nunc aūt regnū meū
non eſt hinc. Nō dicit: non ē hic. Hic em̄ eſt
regnū eius vſꝗ̄ ad finē ſeculi hn̄s intra ſe
cōmixta zizania vſꝗ̄ ad meſſem. ſʒ tn̄ nō ē
hinc. q̄ ꝑegrinat̄ in mūdo. Hec ille. Dicit
ḡ ei pilatus. Ergo rex es tu: Rn̄dit. Tu
dicis q̄ rex ſum ego. Ita rn̄ſum tempera-
uit: ne calumnie occaſionē daret. Et ſub-
dit. Ego in hoc natus ſum ⁊ ad h̄ veni in
mundū vt teſtimoniū ꝑhibeā veritati. Et
oīs q̄ ē ex v̄itate audit vocē meā. Cui Pi-
lat⁹. Quid ē v̄itas: Theophil⁹. Nā fere
ab hoīb⁹ euanuerat: ⁊ a cūctiſ erat icognita
dū eēnt icreduli. Hec ille. Pilat⁹ āt ſtatim
exiuit ad iudeoſ nec rn̄ſū expectauit. q̄ for-
te vt dr̄ Alchuin⁹. Indign⁹ fuit audire. Lic-
et enim pilat⁹ iudiciū i v̄itate ichoauerit: tn̄ i ꝑ-
uerſitate finiuit vl' iō nō expectauit q̄ iu-
deoꝝ maliciā ⁊ chr̄i inocētiā ꝑcipiēs ad ei⁹
liberationē feſtinare voluit. Vel etiā dici
pt̄ ꝙ q̄ſtio illa erat d̄ regno ſpūali d̄ q̄ non
mltū curabat. Silēs ſt̄ mlti pilato q̄ d̄ ve-
ritate q̄rūt: ſibi tn̄ diſplicet v̄itas d̄ ſuis de-
fectib⁹ audita. pilato et ſilēs ſt̄ iudices iniq̄
q̄ cū volūt iniuſtā ferre ſnīaʒ: pmo q̄deʒ ab
aliq̄ v̄itate icipiūt: ſʒ i ꝑuerſitate finiūt. Pi-
lat⁹ itaꝗ̄ audiēs q̄ regnū chr̄i nō ē d̄ hoc
mūdo: hāc accuſationē n̄ curauit ſic nec ali-
as duas. Iō d̄ ꝓtorio exiēs ad iudeos d̄r.
Nullā cām mortiſ inuenio i iſto hoīe Iudei
āt q̄ d̄ficiebāt i criminib⁹ iō inualeſcebat vocꝫ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

bus dicẽtes: Cõmouit ꝓpłm ꝑ vniuerſaꝫ iudeã icipiẽs a galilea vſqꝫ huc.q.d. Perꝰ uertit ꝓpłm: turbauit pace cõem. Et accuſabãt etiã eũ ſũmi ſacerdotes i mł͛tis. Jeſus ꝓo nihil rñdit. Amb. Accuſaꝛ dñs et tacet: qꝛ defenſiõe nõ indiget: ambiũt defendi q̃ timẽt vinci. Nõ ꝗ accuſatiõꝫ tacendo ꝯfirmat: ſꝫ deſpicit nõ refellẽdo. Hec ille. Et cũ ſic accuſaret̃ d͛c pilatꝰ. Nõ audis q̃nta aduerſum te dicunt teſtimonia: Scd̃ꝫ Chryſ. Hoc dicebat volẽs eũ liberare dũ ſe excuſando rñderet. Sꝫ dñs nõ rñdit ei verbũ ita vt miraret̃ p̃ſes vehementer de eius patiẽtia ꝯſtãtia. Orige. Dignũ em̃ ei videbaꝛ magno miracło vt exhibitꝰ ad criminale iudiciũ iperturbabilis ſtaret añ morte q̃ apd̃ oẽs hoĩes terribilis extimaꝛ. Hec ille.

¶ **Secũda eſt impietas iꝛ**probãde remiſſiõis: q̃liꝛ.ſ. ipſe remiſit euꝫ pilatꝰ ad herodẽ: ꝛ iterꝫ herodes ad pila. Jmpie inqꝫ qm̃ ſi oĩno recta fuiſſꝫ volũtaſ pilati: nõ remiſiſſet eũ cũ ſciret eũ innocẽtẽ. Pilatꝰ itaqꝫ vidẽs iudeos cũ mł͛ta inſtãtia morte dñi q̃rere: malẽs ꝙ ab alio cõdẽnaret̃ iudice: vel forte exiſtimãs ꝙ herodes libent̃ eũ a iudeoꝝ mãib⁹ liberaret ſi de eiꝰ p̃tãte eſſet: qm̃ audierat galileũ nominari cuiꝰ tetrarcha erat herodes: interrogauit ſi hõ galileꝰ eẽt. Et vt cognouit ꝙ d͛ herodis p̃tãte eẽt: miſit eũ ad herodẽ: q̃ tũc erat hieroſlymis ꝓpter ſolẽnitatẽ paſcalẽ: qꝛ iudeꝰ natus erat. Pꝛ em̃ ſuꝰ in fauorẽ vxoris ſue q̃ iudea erat trãſiẽs ad rituꝫ iudaiſmi ſe circũcidi fecit: vt d͛t Joſephꝰ. Viſo aũt ieſu: gauiſus ẽ herodes. Et mł͛to ei tpe.ſ. a decollatiõe ioãnis bap. ieſuꝫ videre cupiebat: qꝛ mł͛ta de doctrina ſuaꝛ miraclis audierat. vñ ꝛ ſperabat aliq̃ ſigꝰ ab eo videre. Jnterrogabat aũt eũ mł͛tis ſmõib⁹: nõ ſicut ꝟitatis amatoꝛ: ſed ſicut curioſus et tẽtatoꝛ. Jõ chr̃s nihil rñdit nec ſignũ aliq̃d ibi fecit: ſm glo. herodes non reputauit chr̃m ſaluatoꝛẽ/ ſꝫ incãtatoꝛeꝫ. Jõ nõ erat dignꝰ neqꝫ verbis neqꝫ miraculis chr̃i. ſm ãt Gre. chr̃s in hoc nos docuit ꝙ taceamꝰ qñ cognoſcimꝰ ꝙ auditores nr̃i nr̃a volũt audire q̃ſi laudãda ꝛ nõ ſua ꝑuerſa mutare: ne.ſ. dũ oſtẽtatiõis ſtudio verbũ dei loq̃mur ꝛ illoꝝ q̃ erat culpa nõ eſſe deſinat: ꝛ nr̃a que nõ erat fiat. Hec Greg. Stabãt aũt ſacerdotes ꝛ ſcribe cõſtãter accuſantes eũ corã herode forte de illis de quib⁹ eũ accuſauerãt corã pilato: d͛quis euãgeliſte nõ faciãt mentionẽ. Ad has aũt accuſatiões tanq̃ indignas rñſiõe dñs nihil rñdit. Qd̃ vidẽs herodes ſpreuit eũ reputãſ eũ idiotã. Sic hodie ꝟi xp̃i ſectatores ab alijs ſp̃nũtur ꝛ idiote reputant̃. Jeſũ etiã aliq̃ cũ herode ſpernũt q̃ ſigna fieri q̃runt ꝯq̃rẽtes ꝙ ab eo mõ miracula nõ fiũt: cũ tñ mõ nõ ſit tp̃s ſignoꝝ: ſꝫ opeꝝ: vt d͛t Gre. Vñ Lu.xvj. Hñt moyſen ꝛ ꝓphas: audiãt eos. Nõ etiã p̃ter hec hẽmꝰ euãgelia ꝛ apl̃os: nõ ſũt ꝗ ſigna q̃rẽda. Nõ ſolũ aũt illũ ſpreuit herodes: ſed ꝛ illuſit iduẽdo veſte alba: ꝛ ſic illuſũ r̃miſit ad pilatũ: q.d. Fac de eo q̃cq̃d volueris. Jn q̃ ꝓbaꝛ in necẽ dñi ꝯſenſiſſe. Amb. Nõ ocioſum ꝙ veſte alba induiꝛ ab herode immaculate tribuẽte idicia paſſiõis ꝙ agnꝰ dei ſine macła cũ gl̃ia mũdi p̃ctã ſuſcipet. Hec ille. Et ip̃a die facti ſunt amici herodes ꝛ pilatꝰ ꝓpter mutuã reuerẽtiã ſibi inuiceꝫ factã: antea q̃ppe erãt inimici: qꝛ pilatꝰ aliq̃s occiderat de p̃poſitura herodis. Theophilꝰ. Attẽde diabolũ vbiqꝫ ꝯiũgẽte diſiũcta vt chr̃i pagat necẽ. Erubeſcamus ꝗ nos ſi cã nr̃e ſalutis nec amicos in ꝓprio federe ꝯſeruemꝰ. Hec ille. Conſidera nũc quõ piꝰ dñs ducit̃ ꝛ reducit̃ ꝯtẽplare euꝫ demiſſo vultu ꝛ ꝟecũde incedẽtẽ: ꝯuicia ꝛ clamores audiẽtẽ: et bñ meditare quõ habebat pedes illos ſcĩſſimos ꝯfractos: qꝛ nudis oĩno pedib⁹ incedebat. Reducto ãt ieſu ad pilatũ: ꝯuocatis p̃ncipib⁹ ſacerdotũ ꝛ magiſtratib⁹ ꝛ plebe exiuit ad eos foras: ꝛ dixit eis: Obtuliſtis mihi hoĩeꝫ hũc q̃ſi auertentẽ ꝓpłꝫ: ꝛ ecce adduco vobis eũ foras vt cognoſcatis qꝛ in eo nullã cãm inuenio ex his in quib⁹ eũ accuſatis: Sꝫ neqꝫ herodeſ: Nã remiſit illũ ad nos: ꝛ ecce nihil dignũ moꝛte actũ eſt ei.

¶ **Tertia ẽ impietas abo**minãde ꝑelectõis. quõ vicꝫ impij iudei elegerũt barabbã potiꝰ q̃ chr̃m. Volẽs ei pilatꝰ ieſum liberare: ꝓpoſuit iudeis ꝯſuetudinẽ q̃ ſolebat p̃ſes in ſolẽnitate paſcali dimittere vnũ vinctũ quẽ ꝓpłs voluiſſet. Beda. Hec ꝯſuetudo nõ erat legis. ſꝫ ce

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN